

Nyíri Attila

Csodaregék

„Az orvosoknak majd csak akkor hiszek, ha hosszabb
életűek lesznek, mint a magunkfajta ember”

Katz Richárd

30 + 2 • 15

(csodarege alapján)

*Az ember élete hatvan év vagy hetven.
Hogyan lehetséges ez tulajdonképpen?
Bármennyire fontos, nem tudjuk, mi oka,
Hogy végső határát nem tolhatjuk tova.*

*Így esztendeinknek napjai számosak,
Legfeljebb egyesek nyolcvanot kaphatnak.
Nagyrésze fáradtság, munka, nyomorúság,
Így igaz ez ma is, bárhogyan tagadják.*

*Teremtéskor történt egészen az oka,
Amikor Isten a korokat kiszabta.
Elállt a számár, s megkérdezte tőle:
Milyen hosszú is lesz a földi élete.*

– Harminc évig élsz majd – hangzott a válasz már,
– Túl sok az tengődni – sóhajtott a számár.
Az irgalmas Isten felét elengedte;
Ezután a kutya állt az Úr elébe:

– Nekem mennyit szántál? – tette fel a kérdést,
– Harmincat kapsz te is – hozott az Úr döntést;
– Légy kegyelmes hozzám! Nagyon sok az látva,
Hogy hűségemért csak hálátlanság járna.

*Az Isten levette felét a kérésre;
Majd a teremtést az emberrel végezte.
– Milyen hosszan élek? – e kérdést tette fel,
– Harminc jár neked is, megelégszel ezzel?*

– Harmincat kaphatok? – sópánkodott egyre –
Épp' akkor kezdeném, kevés egy életre.
Isten nagylelkű volt, s az ember számára
Kutya és a számár éveit átadta.

*Az ember élete azóta lett hatvan.
Harmincat él ebből emberhez méltóan,
Kutya módra telik tizenöt szolgálva,
S számárként tengeti a többi a sutban.*

Kispest, 2005. december 14.

A fortélyos vándor

(csodarege alapján)

Volt egyszer egy vándor, obsitos katona,
'Ki a hadseregből indult a világba.
Sok országot bejárt, látott szép falvakat,
Ennek ellenére mégis szegény maradt.

Ahogy' megy az útján, egy koldus jön szembe,
Aki szegényebb, mint a templom egere.
– Aggyisten – köszönti alamizsnát várva,
– No, te jótól kértél – szól nagy fejcsóválva.

– Négy lukas garas csak a földi vagyonom,
Egy kell pálinkára, egyért kell aludnom,
Kell egy még kenyérre, egy meg a dohányra;
Miből adjak neked, mondd, te szegény pára?

A koldus megrázza fejét e válaszra:
– Madarat is fognék, hogyha ennyim volna!
Meggzánja a vándor, egyet neki átad,
A koldus meg közli, kérhet tőle hármat:

– Jótetted helyébe jót várhatsz, ígérem,
Három kívánságod teljesítem menten.
Gondoljad jól át és utána mondjad,
De ki ne felejtsd a legfontosabbikat!

(Szent Péter volt ő, csak koldusnak álcázva,)
A vándor nem töpreng, felsorolja bátran:
– Elsőnek kívánnám: legyen olyan pipám,
Amelyikből so'sem fogy ki majd a dohány!

– Másodjára olyan pakli kártyám legyen,
Amelyikkel nyerek, bárki ül le velem!
Az utolsó óhaj: legyen olyan zsákom,
Bemenjen mindenki, hogyha úgy kívánom!

*A koldus csóválja fejét a kérésre,
Ám nem szól egy szót sem, teljesíti végre.
Továbbmegy a vándor, beér egy faluba,
Estére szállást kér ott, egy fogadóban.*

*– A vendégszobában ördögök tanyáznak
– Mondja a fogadós mindjárt a vándornak.
– Engedjen be engem, ne törődjék velem!
– Vágja rá a választ a figyelmeztetésre.*

*Kap egy jó korsó sört, hozzá egy nagy gyertyát,
Leül és iszogat, jól érzi így magát.
Bejön az ördög is egy kis idő múlva:
– Jó éjt, vándor uram! – Jó éjt, ördög koma!*

*Az ördög megkérdi: – hogyan érzi magát?
– Semmi sem hiányzik, csak a jó társaság.
– Lesz az is itt mindjárt – felel mosollyal ő,
Összecsapja kezét, s több ördög jön elő.*

*Egyből közrefogják, megforgatják még ott,
Az öreg katonánk jól bírja a táncot.
Ám az ördögöknek lóg a nyelvük már ki,
Meggönyörül rajtuk: – ülünk le kártyázni!*

*Kihúzza zsebéből a harminckét rablót,
Kezdődik a játék, nyer rajta fenemód.
Rakják a lapokat, kártyáznak vidáman,
Fog az ördög pénze: réz, ezüst meg arany.*

*Végetér a játék, aludni is térne,
Ám megfenyegeti az ördögök népe:
– Idefigyelj, vándor, adj most mindent vissza!
A vándor csak nevet: – hopp, bele a zsákba!*

*Ekkor minden ördög bekerül a zsákba,
Beköti a vándor: – legyen az lezárva!
Lefekszik ezután, jót alszik reggelig,
Benyit a fogadós, azt hiszi álmodik.*

*Látja: kel a vándor, fűtyűrészik vígan,
Pödörgeti baj'szát, pénz áll a sarokban.
Hivat egy kovácsot: – kalapáccsal jöjjön!
Nem is tart sokáig, jön a mester rögtön.*

*A vándor megkéri, hogy a zsákot üsse,
(Ő tudja egyedül: csak ördög van benne.)
A kovács a zsákot addig kalapálja,
Amíg a sok ördög a szavát nem adja:*

*– A vendégfogadót elkerüljük messze,
A vendégeket is felejtjük örökre.
Ezután a vándor a zsákot oldozza,
Hanyatt-homlok fut a sok ördög pokolba.*

*A vándor továbbáll, él, mint hal a vízben,
Útján a szerencse elkíséri híven.
Boldogsága mégis gyenge lábakon áll,
Így az'tán hozzá is beállít a halál.*

*– No, gazduram – mondja – eljött az órája,
Eleget élt eddig, jön a másvilágra!
– Ne légy hajthatatlan! Jutalmazlak — mondom,
– Ne húzza az időt, mert még sok a dolgom!*

*A vándor látja ám, nincs kiút számára,
A halálnak így szól: – hopp, bele a zsákba!
Ünnepelni akar széles jókedvében,
Kiadja parancsba: – disznótoros legyen!*

*Igen ám, a szakács jön kétségbeesve:
– Nem akar a disznó meghalni sehogy' se.
Semmilyen állaton nem fog a kés többé,
Zsákban van a halál, így tart majd örökké.*

*Belátja a vándor, iratlan a szabály:
Hozzátartozik az élethez a halál.
Engedi a zsákból, meghal azonnyomban,
Majd a disznó, csirke követi a sorban.*

*Temetik a vándort, felmegy ő az égbe,
Jön is ki Szent Péter a kapun elébe:
– A három óhaj közt, emlékszem rá sorban,
Nem kértél egy helyet itt, a mennyországban.*

*– Most az'tán elmehetsz, fel is út, le is út,
Azzal Szent Péter becsukja a kaput.
Mit volt mit tenni, lemegy a pokolba,
Ott meg az ördög ütközik meg rajta.*

*Nem örül meg annak, hogy itt látja újra,
Kiadja az útját, a kaput becsapja.
(– Mit tegyen hát?) Megint felsétál a mennybe,
Szent Péter meg kint áll, hogy az esőt lesse.*

*– Aggyisten, Szent Péter, álljon meg egy szóra!
Úgy látom, nem nagyon sietős a dolga.
Mit szól a kártyához: a vesztes úgy játszik,
Végrehajtja azt itt, amit mond a másik.*

*Azzal le is ülnek, a vándor nyer hamar,
Mérgező lesz Szent Péter, s megkérdi, mit akar.
– Ne legyen oly' mérgező, eresszen be végre!
Azóta ott éli világát kedvére.*

Égeraracs, 2003. július 21.

*„Bizonyos fokig Darwin
is elismerte őket”
Mikszáth*

A kék vér
(csodarege alapján)

*Eljöttelek megnézni,
Régiokról regélni;
A szavamat összeöltöm,
Az elején kezdem – rögtön:*

*Az Úr előbb létrehozott
Teremtéskor egy világot,
Majd az ember került sorra
Részletekből megalkotva.*

*Csont, hús, szőr, bőr jutott bele,
Ám a vért több kádba szűrte;
Külön rakott egy kis kádba,
'Melyben ázott kék palástja.*

*Megkékült az ezért tőle,
Nem is kapott mind' belőle.
Így e vér, 'míg világ forog,
Csak főnemes testben csorog.*

Égeraracs, 2002. november 2.

*Fegyver a toll és szép ruha,
használója bizton tudja*

A megváltozott hollótoll
(csodarege alapján)

*Régen fehér volt a holló,
Ma fekete — tudnivaló.
Időközben átalakult,
Ennek őrzy titkát a múlt.*

*Üldözték a Jézust itt-ott,
Menekült is, ahogy' tudott.
Bújtató sok bozót, berek,
Nem találák az emberek.*

*Amikor a holló látta:
Jézust rejté sok barátja,
S a bújdosót takarák már,
Meggzólalt, és mondta: „kár, kár!”*

*Jézus erre továbbshaladt,
Magas fűben, a fák alatt.
Közben arra volt ideje,
Hogy a hollót megbüntesse:*

*„A tollad, mert megérdemled,
Legyen olyan, mint a lelked!”
Átváltozott, s így fekete
Azóta a holló színe.*

Kispest, 2005. január 3.

*A csodarege valóságos személy
köre szövi a csodás történetet*

A szomorúfüz
(csodarege alapján)

*Nem csüngött le hajdanában
A szomorúfüznek ága.
Merre nézett? Hát fölfelé,
Épp' úgy, mint a többi fáé.*

*Ahogyan ült, a zöld ágak
Átölelték, rásimultak,
Lehajolva elfedték őt:
Ne lássák meg az üldözők!*

*Hanem egyszer, nagyon régen,
Hogy mi történt, elmesélem:
Jézusunkat – áldja az ég –
Rossz emberek elüldözték.*

*A gallyai hajladoztak,
Legyezgették Jézus urat;
Verejtékes homlokának
Jó hűvöset így csináltak.*

*Elfáradt biz' szegény feje,
S azt nézte: hol pihenhetne.
Ez alá a fa alá ült,
Itt pihent meg ő legvégül.*

*Amint magát kipihente,
Tovább is ment útrakelve.
Várta őt sok kunyhó, viskó,
Sok volt még a tennivaló.*

*Nem szúrós e fának ága,
Azért is ült le alája.
Nem csak ága, levele sem,
Pihenhetett így csendesen.*

*Így ennek az emlékére:
– Ahogyan volt, meggörbülve –
Úgy maradt a fűzfa maga,
Isten Fia ült alatta.*

Égeraracs, 2000. szeptember 1.

„Addig lépj a vízbe, míg a követ látod”
népi bölcsesség

A Tisza eredete
(csodarege alapján)

Állt már ám a világ,
Hegy, völgy és a virág;
Minden kész volt benne,
Meg volt az teremtvé.

A Tiszának mondta,
Menjen csak utána.
Ment is az – boldogan –
Egyre a nyomában.

Kis tavak, patakok,
Csermelyek és folyók;
Csak a Tisza járkált
Az Úr zsámolyánál.

Majd nekivetették
A földnek az ekét,
Szántva mély barázdát:
Folyónak az ágyát.

„Hát veled mi legyen?”
– Kérdezte az Isten.
„Majd intézem, atyám,
– Felelt Jézus – bízd rám!”

A szamár éhes volt:
Bogáncs után kapott,
Rángatta az ekét
Ide-oda – ekképp' .

Azzal – mint jótevő –
Egy ekét vett elő.
Eléje befogott
Egy szamarat legott.

Ezért lett kanyargós,
Csivirgős-csavargós,
Ilyen girbe-gurba
A Tisza folyása.

Égeraracs, 2000. július 24.

*A svájciak anyagiasságában a hegyek
közé szorult múlt tükröződik*

Alpesi történet
(svájci csodarege alapján)

*Az Istennek volt rá gondja,
Hogy a Földet is felossza
Az emberek közt. S a népek
Mindannyian részesültek.*

*A munkáját befejezve
Ellátogatott a Földre.
Megnézni azt: hogyan élnek
Adományával a népek.*

*Nagy hegyeket, kis tavakat
Juttatott a svájciaknak.
S hogy valahogy élhessenek,
Kaptak hozzá teheneket.*

*Kínálta a svájci paraszt
Frissen fejt tejjel az Urat.
Az Úr nagyon meghatódott,
S megköszönte, amit kapott.*

*Adakozónk – ez szokása –
A tenyerét kinyújtotta:
„A köszönet bár szép, Uram,
A tej ára mégis egy frank!”*

Égeraracs, 2001. október 8.

„Ha elfáradsz a világban:
Gyere haza megpihenni,
Az öreg fák árnyékában
Szép időkre emlékezni”
Pósa Lajos

A tordai hasadék
(csodarege alapján)

*Sem azelőtt, sem azóta
Nem volt olyan jó királya
A magyarnak – elmondható –,
Mint amilyen első László.*

*Érezte, hogy szükség van rá,
De nem tudta: innen hová?
Sarkantyúzta paripáját
A tordai hegyeken át.*

*Egyszer csak, egy alkalommal,
Ahogy' járkált Szög lovával,
Egymagára maradt vele,
És a kun had körülvette.*

*A kunok meg ordítottak:
„Utána mind! Add meg magad!”
Hogyha Lászlót most elfogják,
Övék egész Magyarország.*

*Lova hátán hátranézett,
S látta a sok ellenséget.
Hiába volt bármily' erős:
Százakat nem győzhet le hős.*

*László után eredt a had,
Lovaikon kiveret a hab.
Már-már csaknem elérték ott,
Midőn éghez fohászzkodott:*

*„Uram, segítsd a szolgálodat!”
Ekkor a hegy kettéhasadt.
Döbbsenten állt a kun – ezért,
'Míg népéhez László megtért.*

Kispest, 2001. január 2.

*A macskák bajuszszállainak a
zsákmányolásnál van szerepük*

A tudós macskák
(skandináv csodarege alapján)

*Az istenek, réges-régen,
Méhsör formájában – cseppben –
Adtak tudást halandóknak,
Hogy okosabbá váljanak.*

*Ezután a vad Eriknek
Átadtak egy csupor tejet;
Méhsörben várt a tudásra,
És a csuprot földhöz vágta.*

*Az embertől – akkor és ott –
Ezért vártak ajándékot.
Ajándékul ezt-azt kaptak,
Végül egy lányt szolgálónak.*

*Nem tudta azt, hogy tejben van
A hatalom – a csuporban.
A szolgáló épp' arra járt,
Felkapta a csuprot mindjárt.*

*A legnagyobb klán vezére
– Kinek Erik volt a neve –
A végleges tudást kérte,
Hogy láthasson a jövőbe.*

*Felkapta az eltöröttet,
S kiitta az egy csepp tejet.
A maradék tejet – nagy ég ! –
A macskák fellefetyelték.*

*Az istenek úgy döntöttek,
Helytadnak a kérésének;
Mivel most már annyit tudhat:
Átveheti a hatalmat.*

*Így lett a lány – végső soron –
Szolgálóból javasasszony;
Segítségül kapott macskát:
Együtt itták meg a tudást.*

Égeraracs, 2000. augusztus 13.

„...baj után a bolond is okos már”
Homérosz

Ácsátok
(csodarege alapján)

Szinte látom – hidd el! –
Jézust Szent Péterrel.
Kocsma előtt mennek,
S kihallik az ének.

Megkérlik, hogy húzza,
Péter azt nem tudja.
Mit tesz a sokaság?
Elagyabugyalják.

Mulatnak az ácsok,
Péter dönt: „nem várok!
Bemegyek, megnézem:
Kik mulatnak éppen?”

Látja: több kettőnél,
Itt a futás a cél;
Jézus után szalad,
'Ki várja ezalatt.

Válaszol Péternek:
„Ne menj, mert megvernek!”
Ámde hiába int,
Nem marad odakint.

„Mondám, hogy ne menj be!”
– Kezd Jézus enyhülve;
Ám Péter kifakad,
S megkéri az Urat:

Jézus szól, s egy bőgő
Péter hátára nő.
Az ácsok meglátják:
„Hej, most lesz jó világ!”

A fádba teremtsen
Vasból görcsöt menten.
„Legyen! – Jézus így szól –
Teremtek, de fából.”

Az ácsok, mert görcs van
Azóta a fáokban,
Szidják Pétert érte,
Tudják, hogy ő kérte.

Kispest, 2003. december 27.

„Aki sokat tud, az sokat mérgeződik”
Kästner Erik

Az ember teremtése
(csodarege alapján)

'Mikor az Úr megteremtett
Földet, vizet és az eget,
Gyönyörködött munkájában,
Ám rájött, hogy egyedül van.

(„Jó, ha embert hoznék létre!”)
Gondolatát tett követte.
Lisztből gyúrta gonddal, szépen,
S megsütötte kemencében.

Várta, várta, telt-múlt a nap,
Ki is vette mihamarabb.
Nyers maradt a teremtése,
Fehér ember lett belőle.

Újból kezdett gyúrni, sütni,
Nem sok időt hagyva neki.
Kihúzta hát, hisz' már várta,
Ez az ember lett a sárga.

Következőt túlsütötte:
Koromsötét lett a színe.
„Nem lesz az jó, hogyha megég!”
Ebből lettek a feketék.

Az utolsó próbálkozás
Volt igazi: méltán csodás.
Fénylő, barnás lett a dolog,
Ők lettek az indiánok.

Égeraracs, 2004. augusztus 19.

„Sok ember bízik az Istenben, de az
Isten alig bízik az emberekben”

Martti Larni

Így lett az ember ?

(csodarege Čapek Károly alapján)

Ábrándozva sétálgattam,
Szokott úton várt szokatlan.
Átvágtam több dombon, völgyön,
S halványult a gond is rögtön.

Fatetőkre felült a hold,
Csillagmintás talárban volt.
Ahol a fák kettényíltak,
Sugarat vert ezüst hídnak.

Megálltam a tisztás szélén,
Hárfa hangja áradt felém.
Magas fűben csak hallhattam,
Mit dalol az alkonyatban:

Teremtett az Úr világot,
S több állatot belerakott.
Legokosabb lett a kutya,
Ám elmaradt boldogsága.

Szaglászhattak jobbra-balra,
Az Urat nem — bánatukra.
„Teremts! – kérték – és bárki jó,
Ha hozzád lesz az hasonló. ”

Mosolygott az Úr és kérte:
Kerüljön sok csont elébe.
Azon nyomban szétszélednek,
S hoznak csontot az Istennek.

Ló, oroszlán, teve, macska
Csontját gyűjtik nagy halomba.
Kutyacsont nem, hisz az társa,
Nem került az a rakásba.

A csontokból – ez közismert –
Alkotta az Úr az embert.
Istenük lett, szagolhatták:
Eggyé vált sok tulajdonság:

Oroszlánnak az ereje,
Munkabíró, mint a teve,
Benne macska ravaszsága,
S ló türelme belezárva.

A teremtményt összegyúrva
Maga helyett nekik adta.
Egy hiányzik csak belőle:
Kutyahűség nincs meg benne.

Kispest, 2007. november 12.

„Az ígéret szép szó,
ha megtartják, úgy jó”
népi mondóka

Jézus és a fösvény asszony
(csodarege alapján)

*Jézus itt, a földön – jártában-keltében –
Befordult egy fösvény nőhöz a felvégen.
Szegény ember képét öltötte magára,
Úgy kért egy kevéske kenyeret számára.*

*– Adnék biz' jó szívvel – felelé az asszony –
Jöjjön holnap, mert nincs egy falás sem itthon.
Másnap félre is tett egy kis vakarékot
A szegény részére, s a sütéshez látott.*

*'Mikor bevetette a meleg sütőbe,
Taligakeréknyi nagyság vált belőle.
A kis vakarékból akkora kenyér lett:
A többi ennek csak szolgája lehetett.*

*(– No hiszen – gondolta magában a fösvény –
Ebbe nem vágod a fogadat, te szegény!)
S amikor meglátta jönni – az ablakon – ,
Mehagyta lányának: mondja, hogy nincs itthon.*

*Ő pedig elbújt a teknő alá menten,
S várta, hogy a szegény ember már elmenjen.
– Jaj, jaj, bátyámuram! Nincs itthon az anyám
– Futott Jézus elé a jól nevelt kislány.*

*– Ha nincs, hát nincs – mondá – nem lehet mit tenni,
Azzal megfordult és az udvarra ment ki.
– Hanem 'mi rajta van, amíg csak él, hordja!
A fösvény asszonyból így lett teknősbéka.*

Kispest, 2002. február 6.

Jézus és a gyermek
(csodarege Gárdonyi alapján)

*Pihent Jézus pálma hűsén
A tanítást befejezván.
Gyerekeket vittek oda,
Hogy azokat ő megáldja.*

*Áldotta a ház udvarán
Egyiket a másik után.
Tanítványok vették körbe,
És figyeltek beszédére:*

*„Nézzétek e gyermek szemét!
Ilyen szemű az angyalnép,
Amely ott él – távol innen –
Atyám mellett a mennyekben.”*

*Volt egy kisdéd, karonülő,
'Kit az anyja hozott elő.
Szomorú volt a nézése,
Jézus pedig ölbé vette.*

*„Mi baj, kicsim?” – azt kérdezte,
„Bibis” – volt a válasz erre;
Majd emelte és szertesét
Mutogatta kezecskéjét.*

*„Darázs tette” – szólt az anyja,
S elmondta, hogy orvosolta;
De nem használt semmit sem,
Nem segített a gyereken.*

*Jézus pedig megcsókolta
Ott, ahol a darázs szúrta,
S megkérdezte: „fáj, kedvesem?”
A kisdéd azt felelte: „nem” .*

*És az anyák – így van ma is – ,
Ha gyerekük szól, hogy: „bibis” ,
Kis sebükre ettől fogva
Jézus csókját nyomják oda.*

Égeraracs, 2000. október 5.

„Nincs a teremtésben vesztes, csak én!”
Katona

Közreműködéssel készült
(csodarege alapján)

Élt a Nap és a Hold,
Ám a Föld üres volt.
„Jé! itt semmi sincsen?”
– Kérdezte az Isten.

Addig-addig nézte,
'Míg megszólalt végre:
„Uram, arra kérlek,
Hagyd, hogy teremthessek!”

Sebtében alkotott
A porból állatot:
Azt markába fogva
Háta mögé dobta.

„Rendben van, te tudod”
– Szólt az Úr, s mosolygott.
Szent Péter erre várt
Összeszedve magát.

Tetszett Szent Péternek,
Hogy állatok lesznek
A porból – ezt látta – ,
Névvel is ellátva.

Lehajolt a földre,
Marék port vett kézbe:
Amit hátravetett,
Ám nem mondott nevet.

Nem jutott eszébe
Egyetlenegy név se.
„Légy... légy...! — (Ó, nagy egek!)”
Így lettek a legyek.

Kispest, 2001. január 14.

Kunkergetés
(csodarege alapján)

*László király életében
Csupán egyszer futott élen.
Többé az'tán nem is szaladt:
Ő kergette a kun hadat.*

*A magyarok – egyszeribe' –
Mohón szedték a pénzt össze.
Az üldözés félbeszakadt:
A kun nem lett inaszakadt.*

*Történt megint, hogy ész nélkül
Futott a kun seregestől,
Hegyen-völgyön, erről-arról
Szaladtak ki a világból.*

*„Hagyjátok – szólt László esdve –
Ráérték majd később erre!”
Ám hiába, nem hallották
A magyarok uruk szavát.*

*Vezérüknek támadt – futva –
Egy ördögös gondolata.
Lován ülve – szaladtában –
Mit gondolt, mit nem, magában:*

*Csak a pénzre gondoltak mind,
Arany, ezüst csábosan int.
Ez kellett csak a kunoknak,
Azt gondolták: ránk csaphatnak.*

*Tarsolyából szórni kezdte,
Csengő arany hullt a földre.
Intett többi emberének:
Hányják el a pénzeiket.*

*László király – egymagában –
Égre nézett szomorúan:
„Én Istenem, tégy most csodát!”
Könyörgése az égbe szállt.*

*Meglátják majd, hogy lesz haszna,
Ha beválik a furfangja.
Az ármányos jól számított:
Ezzel nyertek haladékat.*

*Meghallgatták imádságát:
Az aranypénz – mind – kővé vált.
Ez volt Isten bölcs döntése,
S népének a szerencséje.*

*Lóra kaptak a vitézek,
Űzték őket, nem pihentek.
Kun számára nem volt mentség:
Az országból kikergették.*

„Nem úgy van most, mint volt régen;
Nem az a nap süt az égen;
Nem úgy illatoz a virág,
Kétszínűvé lett a világ”

Terhes Sámuel

László király forrásai

(csodarege alapján)

*Jó László királyunk, egy más alkalommal,
Mátra hegye alatt táborozott haddal.
A kunokkal szemben verték fel a sátrat,
Ellenfelek voltak, azért harcban álltak.*

*Nagy volt a szárazság, ellankadt a sereg,
Régen esett eső: kisárgult a berek.
A király maga ment vizet felkutatni,
De hasztalan járt-kelt, nem akadt ott semmi.*

*Fohászodott ismét, Urának tett hitet:
– Magyarok Istene, nem hagyatsz el minket!
Amikor imáját végül abbahagyta,
Kardját bedöfte a sziklás hegyoldalba.*

*A szúrások nyomán források bugyogtak:
Kristálytiszta vízzel látva el a hadat.
Ivott így mindenki, megenyhült a sereg,
Hálások is voltak érte az emberek.*

*Ezután könnyűszerrel verték szerteszét
A szomjúságtól gyötört kunok seregét.
És a forrásokat – a történtek után –
László forrásának hívja a hagyomány.*

Égeraracsa, 2001. augusztus 3.

Nagyasszony és a kakukk
(csodarege alapján)

*Történelmünk hajnalán meghagyá az Ős-Anya:
– Minden nő és állat szüljön, ám naponta!
Hisz ez kint jelentett, nem egyeztek bele,
A tyúk volt kivétel, s így lett a kedveltje.*

*Kakukk volt a másik, 'melyet a házhoz szánt,
Megúnta ő hamar és tovább nem szolgált.
Így aztán egyedül a tyúk maradt magára,
Kakukkot az Anya végül megátkozta.*

*Elűzte a háztól, még fészket sem rakhat,
Tojhat tojásokat, de fészkébe másnak.
Meggazte a szavát, sávós lett a tolla,
Bújában kakukkol: a múltját siratja.*

Kispest, 2010. június 16.

„Ha József napján derül,
a bőség hozzánk beül”
paraszti regula

Sándor, József, Benedek...
(csodarege alapján)

Itt a földön hosszú tél volt,
Jégcsap lógott, madár sem szólt;
Fáztak nagyon az emberek,
Unt már telet felnőtt, gyerek.

Majd Józsefet küldte Isten,
Nem volt jobb az ő zsákja sem;
'Mire elért a kocsmába,
Kiürült az egész zsákja.

Látta az Úr és keresett
Napsugarat, jó meleget,
S mert az embert megsajnálta,
Bedugta azt három zsákba.

Még jó az, hogy hárman vannak,
Így Benedek indult útnak;
Jó volt a zsák, nemhiába,
Épségben ért a kocsmába.

„Sándor – szólt – indulj – az ám!
Vidd a zsákot jó szaporán!”
Sándor zsákját vállra vette,
S útnak indult szépen vele.

Összejöttek, nem vártak mást,
Együtt itták az áldomást.
Addig a nép – lenn, a földön –
Melegre várt: „jön, vagy nem jön?”

Ám lyukas volt a zsák alja,
Kiszökött a meleg rajta;
'Mikor látta – bánatában – ,
Beült szegény egy kocsmába.

Az Úr Vazult is elküldte:
„A megbízást hajtsák végre!”
Nytották is zsákjaikat,
S kiengedték, ami maradt.

Azóta küld minden évben
Három zsák meleget Isten.
Ám, ha lyukas az a két zsák:
Nem kapjuk meg csak harmadát.

Kispest, 2001. március 23.

Tartalomjegyzék

2000

A Tisza eredete
A tudós macskák
A szomorúfűz
Jézus és a gyermek

2010

Nagyasszony és a kakukk

2001

A tordai hasadék
Közreműködéssel készült
Sándor, József, Benedek...
László király forrásai
Kunkergetés
Alpesi történet

2002

Jézus és a fősvény asszony
A kék vér

2003

A fortélyos vándor
Ácsátok

2004

Az ember teremtése

2005

A megváltozott hollótoll
30 + 2 × 15

2007

Így lett az ember